

Mensenhandelmonitor 2021

Zicht op mensenhandel
en de integrale aanpak
in de regio Rotterdam

Aanleiding

Deze monitor geeft meer inzicht in de aard en omvang van mensenhandel in de regio Rotterdam. Hoe groot is het probleem? Zijn er trends of verschuivingen in de problematiek te ontdekken? Het doel van de monitor is antwoord geven op deze vragen en op termijn bijdragen aan een effectieve aanpak. De monitor kan daarnaast als instrument gebruikt worden bij de verantwoording aan burgemeesters en gemeenteraden.

De monitor is ontwikkeld in het kader van de regionale aanpak mensenhandel en is een product van de VeiligheidsAlliantie Rotterdam (VAR) en opgezet in samenwerking met de politie Eenheid Rotterdam, Nederlandse Arbeidsinspectie, RIEC Rotterdam, FIER en de gemeenten Dordrecht en Rotterdam. De monitor heeft dan ook betrekking op de 25 regiogemeenten die bij de VAR zijn aangesloten.

De komende periode wordt in een werkgroep verder geïnvesteerd in de uitwerking van de monitor, bijvoorbeeld door cijfers over een langere periode te presenteren en nader in te gaan op fenomenen als illegale prostitutie.

Definitie mensenhandel

Mensenhandel is het werven, vervoeren of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en/of misleiding en/of misbruik van een kwetsbare positie en met het doel die persoon uit te buiten. Er bestaan verschillende vormen van mensenhandel:

- **Arbeidsuitbuiting:** Bij arbeidsuitbuiting wordt een persoon gedwongen tot het verrichten van arbeid. Dit arbeid vindt plaats onder mensonterende omstandigheden, leidt tot (vrijheids-)beperkingen voor de werknemer en inkomsten moeten vaak worden afgestaan aan de werkgever.
- **Seksuele uitbuiting:** Bij seksuele uitbuiting wordt een persoon gedwongen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een ander persoon, tegen (verschillende vormen van) betaling. Dit kan zich op allerlei plaatsen voordoen. Voorbeelden hiervan zijn het gedwongen verlenen van seksuele diensten in hotels en massagesalons.
- **Criminele uitbuiting:** Bij criminele uitbuiting wordt een persoon gedwongen tot het plegen van strafbare feiten. Daarbij moeten de inkomsten (deels) worden afgestaan aan de uitbuiters. Voorbeelden daarvan zijn gedwongen diefstal (zakkenrollen, winkeldiefstal, inbraken, overvallen), gedwongen bedelarij, gedwongen drugsdelicten (drugshandel, -smokkel, -productie en hennep knippen), gedwongen fraude (uitkeringsfraude, oplichting, schijnhuwelijken) en illegale productie van namaakgoederen.

Meldroute kaart Mensenhandel- eenheid Rotterdam

De meldroutekaart mensenhandel noemt een aantal veel voorkomende signalen die kunnen duiden op situaties van mensenhandel en geeft je de mogelijkheid de melding te doen bij instanties die dit verder kunnen oppakken.

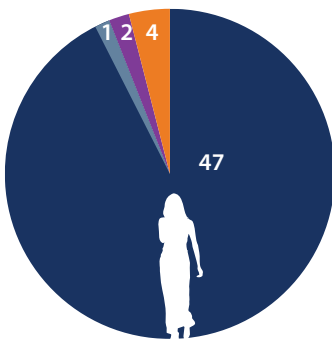
Geschatte omvang van mensenhandel

De universiteiten van Tilburg en Utrecht hebben in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) onderzoek gedaan naar het aantal slachtoffers van mensenhandel in Nederland. Uit het onderzoek, dat eind 2021 is gepubliceerd, blijkt dat in de periode 2018-2019 er jaarlijks ongeveer 5.000 (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel zijn. Dat betekent dat er per bestuurlijke regio 500 slachtoffers per jaar zouden zijn. Er wordt wel vermoed dat het aantal slachtoffers in de stedelijke regio's hoger ligt. Voor de regio Rotterdam betekent dit dat we uitgaan van ongeveer 500 – 600 slachtoffers van mensenhandel per jaar.

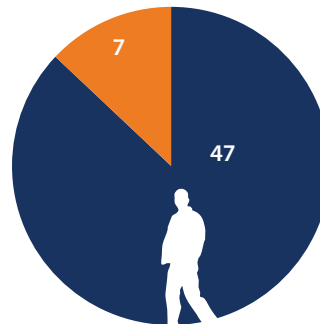
Politiecijfers mensenhandel regio Rotterdam 2021

Bron: opsporingsonderzoeken 2021, TMM.

Intakegesprekken

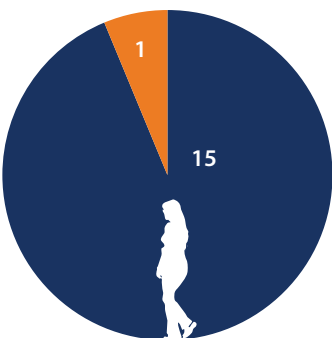

- Seksuele uitbuiting
- Arbeidsuitbuiting
- Criminiele uitbuiting
- Overig*

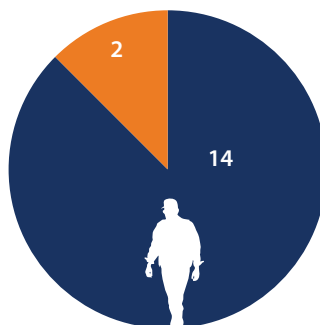

- Meerderjarig
- Minderjarig

Aangiftes mensenhandel

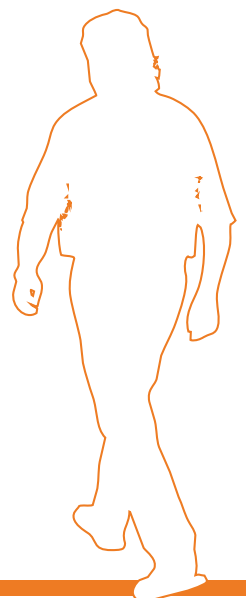

- Seksuele uitbuiting
- Overig

- Meerderjarig
- Minderjarig

*) andere fenomenen dan mensenhandel.

Voorbeelden van nieuwe initiatieven

| De regionale aanpak is continu in beweging, zo zijn er in 2021 nieuwe initiatieven ontplooid.

> Themachats

De politie heeft in 2021 twee keer themachats georganiseerd voor burgers en professionals over het thema mensenhandel. Het doel van die chats was om een moment te creëren waarop men op een laagdrempelige manier contact op kan nemen met de politie. Deze momenten waren gekoppeld aan de Europese dag tegen mensenhandel en de internationale dag tegen mensenhandel. Vooral tijdens de eerste themachat kwamen er veel vragen binnen. Deze gingen vooral over mensenhandel in het algemeen en over wetgeving omtrent mensenhandel. In 2022 zullen er weer twee themachats georganiseerd worden.

> Communicatiecampagnes Chat met FIER

In 2021 zijn er twee communicatiecampagnes gestart die zich richtten op kwetsbare Rotterdamse jongeren, die voor anderen actief zijn in de drugshandel of prostitutie. Met die campagnes wilden we jongeren die in deze situaties zitten laten weten dat ze hulp kunnen krijgen door anoniem te chatten met FIER (het landelijk expertise- en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties). De hulpverleners achter de chat luisteren naar de jongeren, bieden online hulp en verwijzen door of zorgen zo mogelijk voor een overdracht aan de politie.

De eerste campagne liep van eind 2020 tot en met februari 2021 en bestond uit online berichten, maar ook posters op plaatsen waar veel jongeren komen. De tweede campagne liep van november 2021 tot en met januari 2022 en was alleen online zichtbaar. De online berichten van beide campagnes zijn in totaal bijna 4,1 miljoen keer weergegeven via internet en op verschillende sociale mediaplatforms. De campagnes hebben geleid tot 25.000 nieuwe bezoekers op de campagnepagina chaterover.nl. Er zijn in totaal 900 gesprekken begonnen, waaronder 283 langdurige contactmomenten met jongeren van 12 tot 23 jaar. De campagnes krijgen in 2022 een vervolg, in samenwerking met het Stedelijk Jongerenwerk en gericht op een aantal wijken.

> Training signaalherkenning

In 2021 zijn alle eerstelijns politiemedewerkers getraind in het herkennen van signalen van mensenhandel. Er zijn in totaal 54 lesdagen geweest op 2 locaties in de eenheid. Daarnaast zijn eerder (eind 2020) ook nog eens 300 medewerkers Intake & Service digitaal getraind in signaalherkenning.

Arbeidsuitbuiting

Arbeidsuitbuiting is het werven, vervoeren en/of huisvesten van een persoon met gebruik van dwang, misleiding en/of misbruik van diens kwetsbare positie, met als doel deze persoon uit te buiten.

Arbeidsuitbuiting kan plaatsvinden in alle sectoren; het meest bekend zijn de horeca, land- en tuinbouw en de bouw. Het gaat vaak om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt, zoals EU-arbeidsmigranten. Dwang, geweld, dreiging, afpersing, fraude en misleiding spelen vaak een rol. Arbeidsuitbuiting komt in de (landelijke) statistieken weinig voor, hoewel bij controles van gemeente en Arbeidsinspectie worden regelmatig misstanden in op de werkvloer aangetroffen. Hieronder treft u diverse statistieken aan die een beeld geven van hoe deze fenomenen zich manifesteren in de 25 gemeenten van de (bestuurlijke) regio Rotterdam. De cijfers hebben betrekking op personen die in onze regio werkzaam zijn.

> Ernstige benadeling

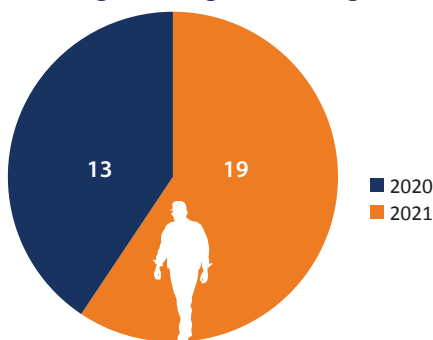
Arbeidsuitbuiting bewijzen in het strafrecht is ingewikkeld. Het is lastig om voldoende bewijslast te verzamelen voor mensenhandel zoals deze nu gedefinieerd is in het artikel 273 Wetboek van Strafrecht. De lopende aanpassingen van het wetsartikel zullen dat in de toekomst waarschijnlijk makkelijker maken. Wanneer arbeidsuitbuiting niet bewezen kan worden, maar er wel meerdere misstanden worden gesignaleerd, wordt er gesproken over 'ernstige benadeling'. Hierdoor komen werkgevers die zich hieraan schuldig maken, vaak slechts weg met een bestuurlijke boete.

> Onderzoekresultaten

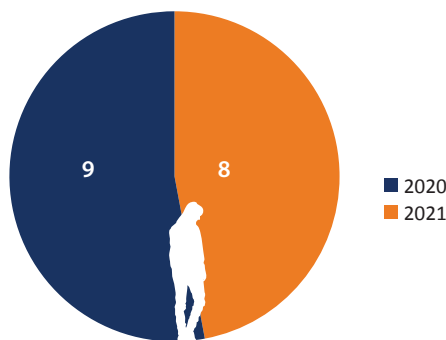
De Nederlandse Arbeidsinspectie controleert reactief. Dit betekent dat zij bedrijven op basis van signalen controleren op de naleving van de Arbeidstijdenwet, Wet Minimumloon, Wet Arbeid Vreemdelingen e.d. Zij letten daarbij ook op signalen van uitbuiting. In de regio Rotterdam leverden de controles over 2021 het volgende op. De Nederlandse Arbeidsinspectie controleert reactief, op basis van signalen, bedrijven op de naleving van de Arbeidstijdenwet, Wet Minimumloon, Wet Arbeid Vreemdelingen e.d. Daarbij is men ook alert op signalen van uitbuiting. In de regio Rotterdam leverden de controles over 2021 het volgende beeld op.

Aantal meldingen arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling regio Rotterdam

Meldingen ernstige benadeling

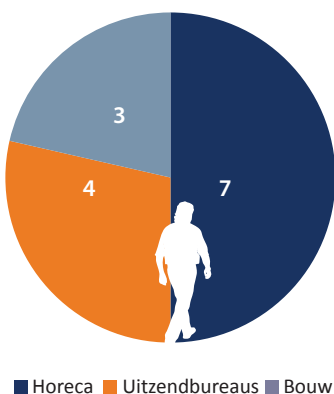

Meldingen arbeidsuitbuiting

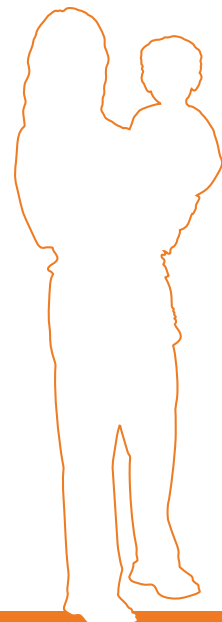
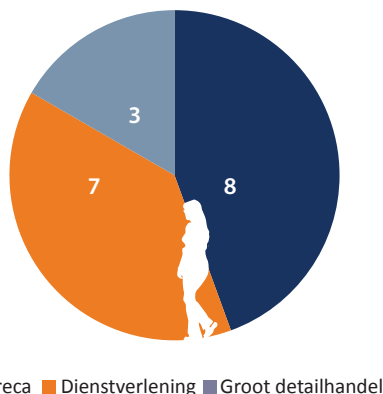

Top 3 van sectoren waarover meldingen afkomstig zijn

Ernstige benadeling

Arbeidsuitbuiting

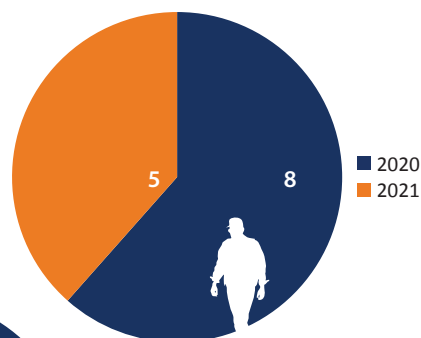

Geringste aanwijzing

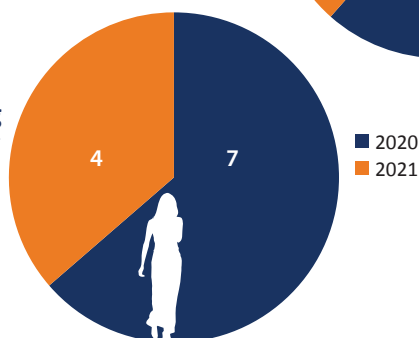
Het signaleren van arbeidsuitbuiting is lastig. Toch zijn er een aantal tekenen die kunnen wijzen op mensenhandel. Die noemen we geringste aanwijzing. Voorbeelden van geringste aanwijzing zijn:

- Slapen op de werkplek.
- Inhouden reisdocument.
- Schuldbinding.
- Geen bankpas.
- Onthouden van medische hulp.
- Dwangindicaties: dreigen met ontslag/geweld, beveiliging van het gebouw (knokploeg).
- LVB, analfabeet, kind, in combinatie met overtredingen of andere indicatoren.
- Ongedocumenteerde vreemdeling, in combinatie met overtredingen of andere indicatoren.
- Onbekend zijn met het adres van woonlocatie en werkplek.

Aantal keren dat geringste aanwijzing is vastgesteld

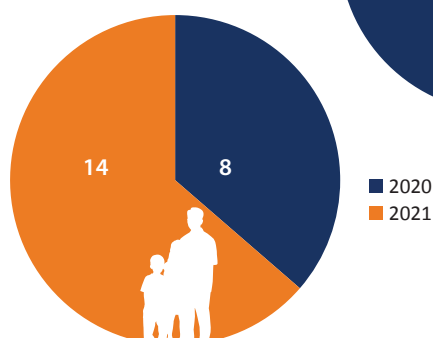
Aantal aangiften arbeidsuitbuiting

Aantal gestarte onderzoeken arbeidsuitbuiting in de periode 2020-2021

Aantal gestarte zaken ernstige benadeling

Resultaten afgeronde zaken ernstige benadeling

- 3 Waarschuwingen ATW
- 1 Waarschuwing aan werkgevers WML
- 2 Boeterapporten WML
- 1 Boeterapport ATW
- 1 Knock and talk gesprek waarbij een paspoort van een werknemer werd teruggevorderd

Seksuele uitbuiting

Bij seksuele uitbuiting wordt een persoon gedwongen tot het verrichten van seksuele handelingen met een andere persoon tegen betaling.

Sekswerk kan zijn dat een persoon seks heeft met een ander voor geld, maar het kan bijvoorbeeld ook zijn dat iemand voor een webcam seksuele handelingen verricht. Dader en slachtoffer van seksuele uitbuiting kunnen elkaar fysiek ontmoet hebben, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een fysieke relatie. Tegenwoordig worden de contacten ook steeds meer online gelegd, via sociale media of dating apps. Iemand kan op meerdere manieren gedwongen worden, bijvoorbeeld door geweld of door chantage of het dreigen met het verspreiden van naaktfoto's of seksfilmpjes.

Bij seksuele uitbuiting kan het lastig zijn om de uitbuiting aan te tonen. Zo zien we de laatste tijd steeds meer netwerken waarin met name sekswerkers met een internationale achtergrond worden 'gerouleerd' waarbij de sekswerker aan meerdere personen een deel van de verdiensten af staat, zoals bijvoorbeeld aan een telefoniste, een chauffeur en de verhuurder van een woning. Deze personen maken zich niet direct schuldig aan uitbuiting omdat zij slechts een deel van de verdiensten ontvangen en hier ook diensten voor leveren, maar het geheel kan er wel voor zorgen dat de sekswerker zelf weinig van de eigen verdiensten overhoudt. In deze zaken is het lastig om tot een veroordeling op basis van 273f Wetboek van Strafrecht te komen.

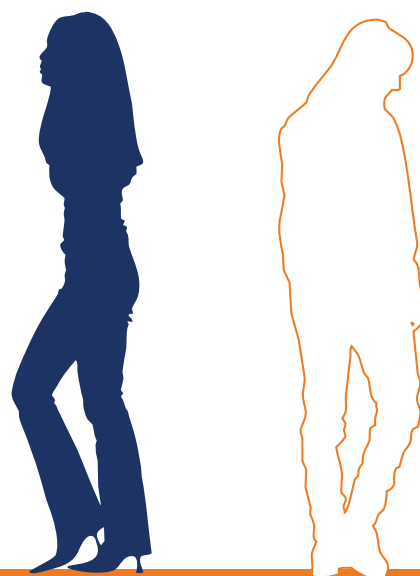
Onderzoeken

Het grootste deel van de onderzoeken is opgestart nadat het slachtoffer aangifte heeft gedaan (50%), gevolgd door gerichte prostitutiecontroles op mensenhandel. Een groot deel van de relatie tussen de dader en het slachtoffer ligt in de relationele sfeer (ruim een kwart). Daarnaast bevonden meerdere slachtoffers zich in een netwerk waarin zij geronseld zijn en via via met dit netwerk in contact zijn gekomen. Overige relaties zijn een eenmalige ontmoeting of een digitale ontmoeting, het contact is dan digitaal tot stand gekomen.

In de opsporingsonderzoeken was er vooral sprake van 1-op-1 zaken ($\pm 60\%$). Het betreft dan zaken met één verdachte en één (vermoedelijk) slachtoffer. De overige onderzoeken waren in de context van een groep of netwerk.

De leeftijden van de daders in de onderzoeken vallen grotendeels onder de categorie 26 jaar en ouder, de overige daders vallen in de categorie 18-25 jaar.

16% van de slachtoffers is minderjarig (onder de 18 jaar). De overige slachtoffers vallen in de categorieën 18-25 (42%) en 26 jaar en ouder (42%).

Criminele uitbuiting

Bij criminele uitbuiting wordt een persoon gedwongen tot het plegen van strafbare feiten. De opbrengsten daarvan moet de persoon (deels) afstaan aan de uitbuiters. Daarbij kunnen harde dwangmiddelen gebruikt, zoals geweld of bedreiging, maar ook zachte dwangmiddelen, zoals het misbruik maken van een kwetsbare positie (jonge leeftijd/LVB/psychische problematiek).

Criminele uitbuiting verschilt van de andere vormen van mensenhandel, omdat de slachtoffers zich altijd óók schuldig maken aan het plegen van een strafbaar feit. Slachtoffers lopen daardoor kans om onterecht als dader te worden vervolgd.

Ondanks de toegenomen aandacht voor criminele uitbuiting, is er in Nederland nog beperkt zicht op de aard en omvang van het probleem. We vermoeden dat deze vorm van uitbuiting veel meer voorkomt in de samenleving dan dat nu bekend is. Er zijn vooral zorgen over jongeren die slachtoffer worden van criminele uitbuiting binnen de georganiseerde drugscriminaliteit. Sommigen van die jongeren zijn pas acht of negen jaar oud. Jongeren worden in hun buurt, maar ook via sociale media, geronseld door zogenaamde 'drugsprinsen'. Dat zijn oudere jongens met dure kleding, horloges en auto's, die een sterke invloed uitoefenen op de jeugd.

Het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) deed in 2020 onderzoek¹ naar criminele uitbuiting op Nederlandse scholen. Uit dat onderzoek blijkt dat 55% van de middelbare scholen en 46% van de mbo-instellingen zich zorgen maken over leerlingen slachtoffer die slachtoffer zijn geworden van criminele uitbuiting.

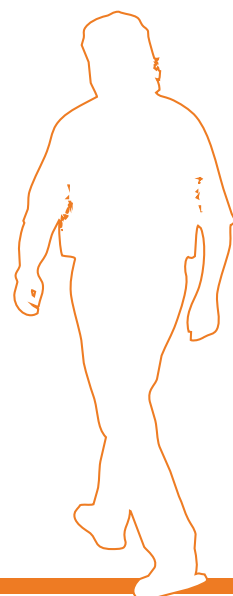
De gemeente Rotterdam heeft het CKM in 2021 onderzoek² laten doen naar de aard en (vermoedelijke) omvang van criminele uitbuiting in Rotterdam. Uit de resultaten van dit onderzoek blijken de vermoedens wijdverspreid over de stad. Het gaat hier om 686 geschatte waarnemingen onder de laatste twee jaar. Het aantal respondenten uit dit onderzoek komen met name vanuit de schuldhulp en Werk en Inkomen. Dat de respons vanuit werk en inkomen hoger was levert een vertekend beeld geven van de criminaliteit in de stad.

Hieronder volgt een drietal tabellen die zicht geven op de aard van criminele uitbuiting in de gemeente Rotterdam in 2021.

Vormen van criminaliteit waartoe vermoedelijke slachtoffers zijn aangezet in de gemeente Rotterdam (n=233):

Katvanger*	114
Geld witwassen of geldezel	91
Drugscriminaliteit	71
Diefstal, inbreken of zakkenrollen	43
Ronselen voor de prostitutie	42
Overval plegen	14
Bedelen	12
Overig	44

*) Een katvanger is een persoon die in naam eigenaar of houder is van een voertuig, bedrijf, bankrekening of iets dergelijks, met als doel om de werkelijke eigenaar of houder buiten bereik van de justitiële autoriteiten te houden.

1) CKM onderzoek: Dader of slachtoffer. Criminele uitbuiting; een verkenning onder 2) Nederlandse scholen, 2020.

2) CKM onderzoek: Het misdrijf voorbij. Een verkenning naar criminele uitbuiting in Rotterdam, 2021.

Locaties waar slachtoffers zijn geworven of geronseld in de gemeente (n=233)

Onbekend	99
Straat of openbare hangplek	87
Online via social media	51
School of onderwijsinstelling	43
Zorginstelling of begeleid wonen	29
Horeca, coffeeshop of shishalounge	24
Buurthuis	10
Asielzoekerscentrum	10
Sportclub of -vereniging	5
Overig	27

Manieren waarop slachtoffers in criminaliteit zijn gedwongen of de kwetsbaarheid waar (mogelijk) misbruik van is gemaakt (n=233)

Misbruik licht verstandelijke beperking	118
Misbruik jonge leeftijd	75
(Dreiging met) fysiek geweld	75
Ik weet het niet	58
Chantage met opgebouwde schulden	57
Chantage met naaktbeelden	47
Dreigen met uit huis zetten	37
Dreigen met openbaar maken criminele feiten	17
Dreigen aangifte illegale verblijfstatus	12
Overig	19

Uit dit onderzoek wordt duidelijk hoe zorgwekkend groot het verschil is tussen het aantal waargenomen (vermoedelijke) slachtoffers door eerstelijns professionals in de gemeente Rotterdam en het aantal officiële registraties van criminele uitbuiting. Uit de cijfers blijkt dat de zorgen groot zijn, maar in de periode van 2015-2019 zijn slechts vijftien (15) slachtoffers gemeld door de politie-eenheid Rotterdam bij CoMensHa, het coördinatiecentrum tegen mensenhandel. Dit kan duiden op een blinde vlek in de aanpak mensenhandel.

Conclusies

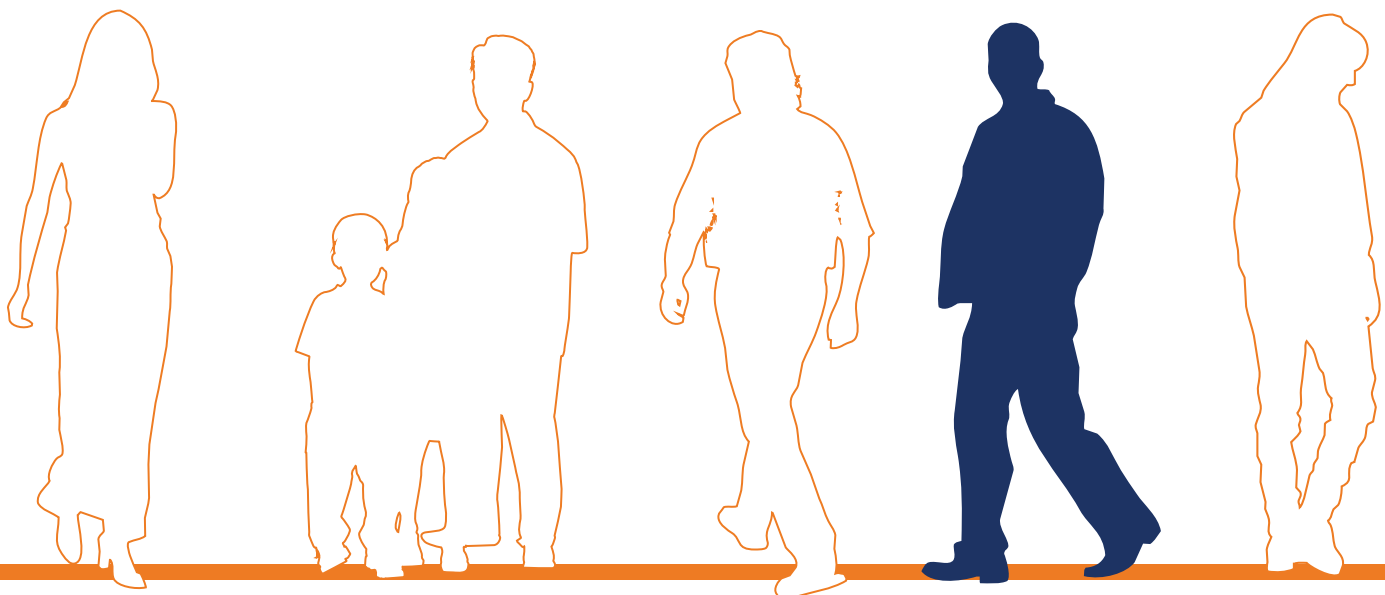
In 2021 is de regionale aanpak van mensenhandel verstevigd en uitgebouwd, bijvoorbeeld door nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Zo is in de aanpak meer aandacht ontstaan voor andere vormen van mensenhandel, zoals criminele uitbuiting. De VeiligheidsAlliantie Rotterdam (VAR) heeft het bewustwordingsplatform 'Steek jij je hand uit' gelanceerd. Daarnaast zijn er de themachats georganiseerd door de politie en is er een communicatie-campagne van de gemeente Rotterdam en FIER uitgezet. Sommige initiatieven waren monodisciplinair of lokaal van aard, maar dragen wel bij aan de regionale aanpak. Dat doen ze door bijvoorbeeld inzichten te delen of door binnen de regio bij te dragen aan de aandacht voor het thema mensenhandel.

Dit laat zien dat er binnen de regio hard wordt gewerkt aan het blijvend innoveren van de aanpak van mensenhandel, zodat de aanpak actueel van aard blijft.

Naast de positieve ontwikkelingen, laat deze monitor zien dat er een aantal knelpunten zijn die bijsturing vragen in de regionale aanpak. Op basis van de informatie uit deze monitor trekken we daarin de volgende conclusies:

- Het aantal aangiften bij politie door minderjarigen is laag. Het geschatte aantal slachtoffers ligt hoger. In de regionale aanpak moet bezien worden hoe het zicht op slachtofferschap onder minderjarigen versterkt kan worden.
- Ook het aantal intakegesprekken m.b.t. minderjarigen is beperkt. Voorlopig is nog niet duidelijk welke factoren hierin een rol spelen.
- Het aantal meldingen van ernstige benadeling werknemers aan de NLA vanuit onze regio is laag, in relatie tot de vermoedens van misbruik van onder andere EU Arbeidsmigranten (circa 1 – 2 per maand).
- De NLA heeft in 2020 - 2021 driemaal onderzoek gedaan naar arbeidsuitbuiting, arbeidsuitbuiting (in juridische zin) blijft gezien het geringe aantal een hardnekkig knelpunt in de aanpak mensenhandel.
- Criminele uitbuiting is nog blinde vlek in de regionale aanpak mensenhandel, hoewel het probleem op basis van Rotterdams onderzoek als aanwezig mag worden verondersteld.

Deze bevindingen worden komende periode besproken aan de regionale tafel mensenhandel. Met de partners worden deze inzichten verwerkt in het toekomstig beleid van de regio.

BIJLAGE - Interview slachtoffer seksuele uitbuiting

Jenna was 19 toen ze onder invloed kwam van wat eerst zo'n aardige man leek. Niet veel later werd ze als prostituee aan het werk gezet. Pas na ruim twee jaar ellende vond ze met hulp van politierechercheur Lies een uitweg. Door goede hulp en ondersteuning kon ze haar leven daarna een andere draai geven en aan haar toekomst werken.

Jenna leerde de man tijdens het uitgaan kennen. Jenna was onzeker en naïef. Hij was 12 jaar ouder. Hij gaf haar veel aandacht en stuurde haar vaak berichtjes, gaandeweg met steeds meer seksuele toespelingen. Jenna wilde er eerst niets van weten, maar de man hield vol. Jenna weet nu dat dat grooming³ heet. Uiteindelijk sprak ze met de man af om uit te gaan.

Jenna raakte al snel van hem onder de indruk en werd verliefd. "Op een gegeven moment vertelde hij me dat zijn ex seks had met anderen en dat dat heel normaal was. Het leek hem goed als ik dat ook zou doen." De eerste keer dat Jenna afsprak met een klant was ze doodsbang. Ze had een beeld van een vieze, oude man, maar het was een normale jongen. Het viel haar mee en Jenna accepteerde dat dit haar manier van leven zou zijn. "Ik gebruikte elke dag XTC om het vol te houden. Ik stopte met mijn baantje, want dat kon ik er niet bij hebben."

Politierechercheur Lies werd gebeld door haar collega's van de landelijke eenheid. Zij vertelden haar dat ze Jenna hadden ontmoet, een meisje uit de regio die als prostituee werkte. Ze had een vriend die waarschijnlijk haar pooier was, maar wilde niets met de politie te maken hebben. "Ik heb de wijkagent gebeld en hem gevraagd of hij eens langs de ouders van Jenna wilde gaan. Daar trof hij haar zusje, die vertelde dat Jenna nooit meer thuis was." Binnen de kortste keren had Jenna's zusje Jenna gebeld. Die belde vervolgens woest de agent op. Ze schold hem de huid vol. "Dit komen we zo vaak tegen. Dat de slachtoffers de politie niet vertrouwen."

Lies heeft Jenna gebeld en van haar geëist dat ze naar het bureau kwam. Toen ze daar aankwam zag Lies een mager meisje met ernstige psoriasis van de stress, die stug volhield dat er geen problemen waren. Haar pooier stond buiten te wachten en had haar precies verteld wat ze tegen de politie moest zeggen. In de weken die volgden is Lies berichtjes blijven sturen naar Jenna, tot dat Jenna haar belde. Ze was er klaar mee en vroeg of ze naar het bureau kon komen. Jenna deed daad aangifte tegen haar ex. Lies belde haar ouders, die meteen naar het bureau kwamen.

"Dat hij vrij buiten rondliep en dat ik binnen moest blijven vond ik oneerlijk."

Jenna kon niet bij haar ouders blijven wonen. Haar ex reed steeds rond in de buurt en het was voor Jenna geen veilig thuis meer. Ze ging eerst naar de crisisopvang en ging daarna naar FIER. Op de crisisopvang voelde Jenna zich boos en ongelukkig. "Dat hij vrij buiten rondliep en dat ik binnen moest blijven vond ik oneerlijk." Na een paar weken ging Jenna naar de FIER, waar zij bijna een jaar is gebleven. Ze kreeg daar intensieve hulpverlening. Dat was moeilijk voor haar. "Ik wist dat ik door diepe dalen moet om weer verder te kunnen komen, maar dat ze zo diep zouden zijn..." Toch lukte het Jenna daar om haar leven weer een positieve draai te geven.

Toen Jenna weer thuis kon gaan wonen zat haar ex nog vast, maar hij kwam vrij snel daarna al weer vrij. Dat was frustrerend. Niet alleen voor Jenna, maar ook voor rechercheur Lies. "Het is vaak heel lastig om een zaak rond te krijgen en dit is een van de weinige succesverhalen." Mensenhandel kon niet bewezen worden, dus de ex van Jenna kreeg alleen straf voor witwassen. Lies vertelt dat er de afgelopen jaren steeds meer geronseld wordt op sociale media en datingapps, zoals Instagram of Tinder. Ook wordt jongensprostitutie een steeds belangrijker thema. "Voor jongens is het nog lastiger om hulp te zoeken, vanwege taboes en schaamte."

Lies hoopt dat andere meisjes én jongens door het verhaal van Jenna gaan zien dat je de politie kunt vertrouwen. De politie is er om te helpen en velt daarbij geen oordeel, ook niet als je in de prostitutie zit.

Er is sprake van grooming als een volwassene online contact legt met een kind, met de intentie om dat kind te ontmoeten met het doel om seksueel misbruik te plegen of kinderpornografische afbeeldingen te produceren. Contacten kunnen bijvoorbeeld gelegd worden via sociale netwerken of chatprogramma's, maar ook via sms en e-mail.

*De namen van de geïnterviewden zijn verzonnen, het verhaal is echt.